

Extraordinaryne z Poczty Cesarzkiej wiadomości.

z Krakowa 4ta. Oktobris 1687.

ARCHIWUM
ADAMA MIELESZKI-
MALISZKIEWICZA

O do Weneckich Listow/ mianowicie z Dalmatycy/ na jedno sie niemal zgadzając/ że Imprezą Kapituły nowego Generalowi Cornarowi ardue idzie/ dla tego że Nieprzyjaciela potężnie wfortyfikowany/ z wielką rezelutia y odwaga nie tylko sie broni/ ale też przez rozno zaladki y wycieczki/ podczas wrywa Wenerow/ gdy jednac sukursy przyda/ iako sie już zbliżaly/ ma nadzieie General za pomoca Boża/ iż mu ta przedsięwzięta szczęśliwie succedet Impreza. z Marsylii confirmatur, że tam dosły były Listy z Cypru z Francuskiemi Okretami/ w których oznajmuia/ że osm Okretow Sultana samego/ które były na Porcie Samagosta nazwanym dla zbarkowania żołnierzy/ ledwo co sie dowiedziały o Weneckiej Armadzie zbliżającej/ zaraz wciekły do Portu Rhodu/ tylko sie zostały dwa Okrety/ jeden Angielski/ a drugi Francuski ze zbożem do Constantynopola. Cypryotowie też wielkie bunty podnieśli przeciwko Turkom/ że nie śmieli wychylać się z Jamkow swoich/ ani z Fortec/ pra timore żeby nie byli pozabiani.

Co do Rzymskich Listow/ yte sie na jedno zgadzają względem słabego zdrowia Sumi Pontificis, lubo przy lasce Bożej nie jest extra spem prestiego polepszenia/ chyba żeby sama starość mogła go extingwero, albowiem ta affectio fluxus nie jest periculosa.

Odprawiała sie Ceremonia przed Kardynałami y Pralatami abiuraciy Quietystow/ przez Molinesa/ ratione fallorum dogmatum tey wymyslny Wiary. Podczas tey Ceremoniey wstąpił Populus tego nieuchwilne inuentie/ wolał wielkim głosem spalić tego złego człowieka/ ale jednak nie jest inaczej starany tylko ad perpetuos Carceres, tedy powinien będzie mawiać na kazdy dzień Credo y trzecia część Rozāncā/ a czterzy razy sie przez Koś spowiedać/ lecz nie ma Communionem Sanctam przyjmować sine permissione Confessarij, y owsem publice na kolanach wkleknąć przed Generalnym Commissarzem Sedis Apostolicæ, dopiero ma petere absolutionem: wiec je wychodząc a Sancto Officio wymowit niektóre słowa/ które sapiunt iniuriam contra suos superiores/ tedy znemu sódzić go ma alio processu. Po nim abiurarunt w teyże materiey różni Duchowni y Świeccy/ którzy sie zdali applaudować teniu Molinesowi przez swoje pisma. z Madrydu jest confirmata, że Marokus Krol Murayowski z potężnym Woywstiem atakował Fortecę Oran/ y zaraz dwadzieścia y cztery Okretow zesłał na przeszkodę sukursu Morzem ob Krola Hispańskiego/ który wielce bedac tym niespodziewanym atakowaniem poalterowany/ rozkazał Galerom Hispańskim y Sycylijskim z Cartageny co prędzey subsidia sprowadzić/ iezeli tylko nie będzie pojąsła.

Listy Francuskie/ osobliwie z Paryża donoszą/ iż Krol Francuski wielce sie cieszył z szczęśliwych progressow Cesarzskich/ y z Wiktoriey otrzymaney nad Nieprzyjacielem w Węgrzech/ za co Panu Bogu dziekując rozkazał tryumfować/ sam zaś Krol wzajemnie chcec Poganom Armate nawalna/ którzy gestokroć na swoim Dywanie Generalnym wadzili byli zlamac Pokoy z Koroną Francuską/ przeto Krol wprzedzając ich intentie/ sama jego Krolewskiego zajmali wszystkie niemal Portecia Aldzierynskie/ Krolekolwist tylko natrąsiali na morzu/ a potym kilka Okretow zesłał wojennych mocnych dla szukania ich/ na samym Porcowym Traktacie chcec im impedire exitum & cursum po morzu/ gdzie wstąpić wzięli floty zynili Chrześcianom/ zarywając ich Portecia. Powiedaia przyczyna tey nowoy Wojny z Aldzierynami/ że ci przeciwko wyraźnym Traktatom dopuścili Saleunczykom także Poganom przedawać na Porcie ich/ nie tylko wszystkie zdobyczy/ ale też y niewolników Francuskich. Postowie Mostiewscy dla różnych przyczyn z Paryża musieli odiać/ nie ze wszystkim wkontentowani/ ponieważ exorbitowali w przedazy swoich Towarow/ musieli odiać sine licetia Krola Francuskiego/ nie bedac na ostatniej audienzie/ y nie otrzymawszy responsu na Listy Cesarzkie/ bawili sie w S. Dyonizego/ a tym czasem przez różne Osoby o expedytia solicytowali Krola Francuskiego/ mówiac; że woleliby raczye umrzeć niż wyiść bez Listow; aniby sie śmieli pokazać swoim Panom na oczu gdyby responsu nie mieli należytego: nie pomogła ta goraca instantia do tego czasu tych Postow/ albowiem postaremu zażędił Ordynans Krolewski aby wyieźdzali ku Dunkierce dla imbakowania do swego kraju: oni jednak nie wyieźdzali do tych czas/ lecz solicytuja responsu goraco/ y niektórzy powiedaia że im wrocono nazad ich prezenty.

z Londy

Z Londynu oznajmuia/ że Król Angielski cum numerosa assistentia obprawił drogę Portsmoutha / rozdawałac ubogim z szegodrobliwey ręką swoiey Królewskiej wśed y po Spitalach znaczny ialmuzne/ y honoraria tam kedy było potrzeba/ ludziorz potrzebnym & virtuosis/ ktorzy actiuitate sua capaces będąc wśelakiey usługi zostali prami-
ati & pensionati od Króla/ przez co sobie ziednal wielka miłość inter Populum, że mu wśawicznie applaudunt, we wśytkim stosując się do iego woli Królewskiej. Uwajając z tym Król Angielski/ że wiele Sedziow y Aldermanow starych nie we wśytkim byli po plecach iego/ zaraz ich depozuit a nowych creamał y Gubernatorow Prowincyi odmienili poniewaz się nie zgadzali z zamysłami dobremi Królewskimi; zgola/ tak szegśliwie wprzatnal wśytkie difficultates, że nie może sobie obiecować tylko optima, & benè affectio nata subiecta na przyszły Parlamente. w Oksfordzie w peroney Kaplicy Vniuersitatis Collegij, kedy prazidował Doktor Walkier Katolik/ stal się exces podczas celebrowania Mszey S. albowtem w padłszy gwałtem do Kaplice Kalwini/ wazyl się poturbować tak strasno Osiare/ y na wzgárdę znacznia wodę świeconą wylać; z tey przyczyny przyszło do Oweja y do bicia/ gdzie tych sdraycow buntownikow nie tylko rozegnali/ ale ich też y arestowali/ na ktorych Proces z formowawśy/ tanquam turbatoribus publicæ Quietis syie Toporem wcinaię. w Dublinie Miescie glownym Irlandiey Sacerdotes & Religiosi Catholici, liberè & apertè in decenti habitu suo conversuię po Miescie/ a to wśytko dzieis się sine omni perturbatione Populi, owśem respektowani nalezyćie od każdego.

Co do Wiaderńskich y Węgierskich Listow (iako się iuz przesley Peczej namienilo) że dla wylania wielkiego rzek/ do żadney Cesarzey nie mogli przystąpić Imprezy/ będąc nadnużnieni y zntewczasowani w tamtym kraiu ogoloconym ze wśytkich Prowiantow. Alubo rezolwowala się była Armata Cesarzka ku rzeczy Cisy/ iednak uwajając difficultates zamyslow swoich wolala wrócić się do Bau nie daleko Mohacz/ poniewaz tamte kraie spustofone y ze wśytkiego ogolcone znayduia się/ a do tego wody niecnotliwe y niezdrowe nieiednego żołdata zamerzyły/ tedy Kioze Lotaryńskie ludzi y koni niechcac wiecey ruinować myślił o rozłożeniu Woyska na łune saluo ięśli mu pogodne chwile pozwola rensowania czegośkolwiek/ gdyż do tych czas desze/ wody/ y rojne inne niewczasy nie dopusćily dokazować. Ostrożnie y w dobrym porzadku Woyska Cesarzkie ciągnely dla wiadomości/ ktora była przysła o kilku tysięcy Tatarach/ pokazuiących się w tamtey okolicznosci. Powiedzię drudzy lecz bez fundamentu/ że nim z nida z polę na Kwartyery zedha attakować Agrya/ uwajając/ że nie był po temu czas/ ięc ku Themiswarowi y Lippie/ iako mieyscom odleglym bardzo od rzeki Cisy gdyż tam niecnotliwe drogi dla transportowania Municy/ żywności/ y Artylleriey/ a do tego Giula Forteca położona na Marastach. co tedy za resolutia Kioze Lotaryńskie wczyni czas to trocki pokaze. General Denewald cum suo corpore Woyska miał przeszkode w swoich zamysłach/ dla wielkich wod iako drudzy/ ruszył się był do Boczynu/ dwie mili tylko od Werowicze/ ktorego miał dostać/ wiec ięzeli dostał/ może rozprzeszrenić przez to Kwartyery zimowe. O Wezyerze wśytkie Listy Węgierskie twierdza/ że zgromadzimśy na trzydzięści kilka tysięcy ludzi/ szukal commoditatem na polach Peter Waradyńskich/ iakoby się potkac szegśliwie z Cesarzkimi/ y poprawić swoiey fortuny/ zdesperowany iuz o swoim życiu przez hemranie Turkow y Janazarow/ boi się żeby nie był zaduśony; glosił po swoim Obozie że Muszy opowiedal mu pewne Proroctwo iakoby w tych dniach miał zwycięzyć záperwe Chrześćianiskie Woysko byle śmiało odważyl się tentować Battaliey; o ktorey to intenciey Wezyerskiej / dowiedziawśy się General Denewald/ starał się ntewczasować Nieprzyziaciela iako tylko mogli nie dając mu się rozprzeszrenić żadna miara/ iednak ostrożny był cum suo corpore, widzac żeby był nie zduszal iego mocy/ dal znać o wśytkim Kiozećiu Lotaryńskiemu/ y czekał na ię ordynansę/ do tego mu na Prowiantach schodziło/ ktorych nie možono sprowadzić do Obozu propter iniuriam cali musćili bowiem żołnierze znużnieni kilka dni odpoczywać o gnie palac dla wysuszenia siebie samych y rzeczy swoich pomoczenych od dzdzow wśawicznych. General Lodron ktory chodzil pod Sygiet z Partya dla rezyka/ lubo się wćieral ze dwiema set Nieprzyziaciela ex Praxidio tey Fortecy/ nie mógł iednak żywcem żadnego dostać wrócił tedy y nie przyniosł rzeczelney informaciey; a gdy General Denewald na Trakcie Essickim stanal/ nadeszły były Prowianty/ ktorem odzywimśy żołnierzow życzył sobie iako napredzey z Nieprzyziacielem rozprawić się albo nábyć iakiey Fortecy/ a tak potym zádónczyć te Campania/ y na zimowe Kwartyery ciągnąć. Cesarz Jego Mość persistit in sua resolutione pro 20. Octobris iachac na Seym do Presspurku Coronationis Serenissimi Archiducis. Inter Magnates & Ordines Regni Hungarie zachodza trudności y niezgody/ chcac iedni aby przystąpić do Koronacyey directé, a drudzy żeby pierwey Elekcyi/ a potym Koronacyi była. Cześte w tey materiey miedzy soba Magnates synia conferentie/ iakoby mogli in toto saluare swoje práwa y wolności/ przytym dosyć wczynić intenciey Cesarza Jego Mości/ ktory dla Woyny Turckiey życzyłby odprawić Seym y Koronacie trocko; starak czas pokaze.